litacyjną (Dz. U. Nr 6, poz. 39) wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 2 po wyrazach „Do przyznawania" dodaje się wyrazy: „i przedłużania okresu pobierania",
2) ust. 3 skreśla się,
3) ust. 4 oznacza się jako ust. 3 i nadaje się mu następujące brzmienie:

„3. Organy wymienione w ust. 1 i 2 mogą powołać komisję stypendialną do opiniowania wniosków o przyznanie lub przedłużenie okresu pobierania stypendium."

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego: *H. Jabłoński*

188

ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU DROBNEJ WYTWÓRCZOŚCI

z dnia 30 czerwca 1971 r.

w sprawie nauki zawodu w rzemieślniczych zakładach pracy.

Na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. z 1958 r. Nr 45, poz. 226 i z 1961 r. Nr 32, poz. 160) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Rzemieślniczymi zakładami pracy w rozumieniu rozporządzenia są zakłady pracy prowadzone przez rzemieślników indywidualnych na podstawie uprawnienia przemysłowego.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o ustawie bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. z 1958 r. Nr 45, poz. 226 i z 1961 r. Nr 32, poz. 160).

Rozdział 2.

Osoby uprawnione do prowadzenia nauki zawodu.

§ 2. 1. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 2 naukę zawodu mogą prowadzić:

1) osoby będące właścicielami rzemieślniczych zakładów pracy,
2) osoby zatrudnione w rzemieślniczych zakładach pracy, których właściciele są uprawnieni do prowadzenia nauki zawodu,
3) osoby prowadzące rzemieślnicze zakłady pracy na rachunek wdowy, małoletnich, zstępnych itd.

2. Osoby wymienione w ust. 1 mogą prowadzić naukę zawodu, jeżeli:

1) mają tytuł mistrza rzemieślniczego lub tytuł mistrza w zawodzie objętym listą rzemiosł albo
2) mają wyższe wykształcenie w zakresie obejmującym dane rzemiosło i pracowały co najmniej rok w zakładzie pracy, albo
3) ukończyły jedną z następujących średnich szkół zawodowych, których program obejmuje podstawowe wiadomości z zakresu danego rzemiosła:
   a) technikum zawodowe przyjmujące młodzież po ukończeniu szkoły podstawowej i co najmniej przez trzy lata wykonywały dane rzemiosło,
   b) technikum zawodowe przyjmujące młodzież po ukończeniu zasadniczej szkoły zawodowej i co najmniej przez dwa lata wykonywały dane rzemiosło,
   c) inną średnią szkołę zawodową dającą wykształcenie równorzędne z wykształceniem, jakie dają szkoły wymienione pod lit. a) i b) i co najmniej, odpowiednio, przez dwa lata lub trzy lata wykonywały dane rzemiosło, albo
4) mają uprawnienie do samoistnego prowadzenia rzemiosła i długoletnią praktykę w danym rzemiośle, jeżeli właściwa izba rzemieślnicza wyrazi zgodę na szkolenie uczniów.

3. Organ do spraw przemysłu prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej, po zasięgnięciu opinii organu do spraw oświaty tego prezydium rady narodowej, może z urzędu lub na wniosek izby rzemieślniczej bądź właściwego inspektora pracy pozbawić prawa nauczania zawodu osobę skazaną wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione z chęci zysku, przestępstwo przeciw obyczajności lub młodzieży albo osobę, która dopuściła się ciężkiego uchybienia obowiązkom wobec swych uczniów.

§ 3. 1. Liczba uczniów przyjętych na naukę zawodu nie może przekraczać trzech na osobę wymienioną w § 2 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz dwóch na osobę wymienioną w § 2 ust. 1 pkt 2.

2. Izba Rzemieślnicza, w porozumieniu z organami do spraw przemysłu i do spraw oświaty prezydium właściwej rady narodowej, może zwiększyć nie więcej niż do 5 lub ograniczyć liczbę uczniów przyjmowanych na naukę zawodu w rzemieślniczym zakładzie pracy, jeżeli jest to konieczne ze względu na warunki bezpieczeństwa i higieny pracy, warunki lokalowe lub brak wyposażenia zakładu w maszyny i urządzenia niezbędne do należytego wyszkolenia uczniów albo ze względów gospodarczych.

Rozdział 3.

Zasady zawierania i rozwiązywania umów o naukę zawodu.

§ 4. 1. Wolno zatrudniać tylko tych młodocianych, którzy ukończyli 15 rok życia i szkołę podstawową, a stan ich zdrowia pozwala na podjęcie pracy w danym zawodzie.

2. Rzemieślniczy zakład pracy przyjmując ucznia na naukę zawodu obowiązany jest zawrzeć z nim na piśmie umowę o naukę rzemiosła, zwaną dalej „umową", według wzoru określonego odrębnie przez Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości. W umowie należy określić rzemiosło lub jego programowy zakres, w jakim uczeń będzie szkolony, czas trwania nauki rzemiosła, wysokość wynagrodzenia ucznia oraz inne zasadnicze uprawnienia i obowiązki ucznia i rzemieślniczego zakładu pracy.

3. Związek Izb Rzemieślniczych za zgodą Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości może w uzasadnionych wypadkach zezwolić na zawieranie umów o naukę zawodu w ograniczonym zakresie danego rzemiosła.

4. W razie nieukończenia przez ucznia 16 roku życia umowę podpisuje również jego przedstawiciel ustawowy.

§ 5. 1. Kandydat na ucznia obowiązany jest złożyć w rzemieślniczym zakładzie pracy:

1) wyciąg z aktu urodzenia lub inny dokument stwierdzający jego wiek,
2) świadectwo lekarskie stwierdzające, że dany rodzaj zatrudnienia nie zagraża jego zdrowiu,
3) świadectwo ukończenia szkoły podstawowej.

2. Zatrudnienie młodocianego, który nie może przedstawić świadectwa ukończenia szkoły podstawowej, jest dopuszczalne, jeżeli przedstawi on zezwolenie organu do spraw oświaty prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej na zatrudnienie. Rzemieślniczy zakład pracy obowiązany jest umożliwić takiemu młodocianemu uzupełnienie wykształcenia podstawowego.

§ 6. 1. Rzemieślnik spisuje z uczniem umowę w siedzibie właściwego cechu i w obecności jego przedstawicieli; cech w ciągu dwóch tygodni przesyła umowę izbie rzemieślniczej do zarejestrowania.

2. Izba rzemieślnicza niezwłocznie rejestruje umowę zawiadamiając o tym właściwy cech, chyba że umowa uchybia przepisom prawa. W tym wypadku izba rzemieślnicza w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania umowy określi termin, w którym uchybienia te powinny być usunięte.

3. Od decyzji izby rzemieślniczej w sprawie zarejestrowania umowy o naukę przysługuje prawo odwołania do Związku Izb Rziemieślniczych.

§ 7. 1. Umowę zawiera się na okres próbny, który trwa jeden miesiąc. Jeżeli w tym okresie umowa nie zostanie rozwiązana, umowę uważa się za zawartą na czas trwania nauki zawodu, czyli na czas określony.

2. W razie skrócenia lub przedłużenia czasu trwania nauki zawodu na podstawie § 12 czas trwania umowy ulega odpowiednio skróceniu lub przedłużeniu.

§ 8. 1. Umowę w okresie próbnym może rozwiązać każda ze stron za tygodniowym wypowiedzeniem.

2. Po upływie okresu próbnego umowa, aż do jej rozwiązania w związku z upływem czasu, na który została zawarta, może być rozwiązana w wypadkach i trybie określonych w art. 9 ust. 2—4 ustawy.

3. Umowa ulega rozwiązaniu w razie odmowy zarejestrowania jej przez izbę rzemieślniczą oraz w razie utraty przez rzemieślnika uprawnień do nauczania zawodu. W tych wypadkach uczniowi przysługuje wynagrodzenie za okres wypowiedzenia.

4. W razie rozwiązania umowy na podstawie art. 9 ust. 3, ust. 4 pkt 4 i 5 oraz art. 14 ust. 2 ustawy właściwy cech obowiązany jest udzielić uczniowi pomocy w zatrudnieniu w innym rzemieślniczym zakładzie pracy, w którym mógłby kontynuować naukę zawodu.

§ 9. 1. Rzemieślniczy zakład pracy obowiązany jest wydać uczniowi zaświadczenie o odbyciu nauki określonego zawodu rzemieślniczego.

2. W razie rozwiązania umowy przed ukończeniem nauki rzemieślniczy zakład pracy powinien wydać uczniowi zaświadczenie stwierdzające okres odbytej nauki i rodzaj rzemiosła, w którym uczeń odbywał tę naukę.

3. Okres odbytej, lecz nie ukończonej nauki zawodu właściwy cech zalicza w całości lub w części do okresu kontynuowanej nauki zawodu. W wypadkach spornych o długości okresu odbytej nauki, który podlega zaliczeniu do okresu kontynuowanej nauki zawodu — decyduje izba rzemieślnicza na wniosek właściwego cechu. Jeżeli uczeń podejmuje naukę w tym samym zawodzie, okres odbytej przez niego nauki powinien być zaliczony w całości.

4. Okres nauki zawodu jest okresem zatrudnienia.

§ 10. Rzemieślniczy zakład pracy powinien umożliwić uczniowi przystąpienie do egzaminu czeladniczego w ostatnim miesiącu okresu, na który została zawarta umowa.

Rozdział 4.

Czas trwania nauki rzemiosła.

§ 11. 1. Czas trwania nauki w poszczególnych zawodach rzemieślniczych określa załącznik nr 1.

2. W razie nauki zawodu w ograniczonym zakresie danego rzemiosła (§ 4 ust. 3) czas jej trwania wynosi $^2/_3$ czasu trwania nauki ustalonego dla danego rzemiosła w załączniku nr 1, nie mniej jednak niż dwa lata.

3. Czas trwania nauki zawodu w rzemiosłach pokrewnych, wymienionych w załączniku nr 2, dla osoby, która ukończyła naukę zawodu i uzyskała świadectwo czeladnicze w rzemiośle odpowiadającym rzemiosłu pokrewnemu, ulega skróceniu o połowę.

4. Czas trwania nauki zawodu, o którym mowa w ust. 3, nie ulega dalszemu skróceniu.

5. W razie nieukończenia nauki zawodu w jednym z rzemiosł pokrewnych, wymienionych w załączniku nr 2, uczeń może podjąć naukę zawodu w rzemiośle odpowiadającym rzemiosłu pokrewnemu. Jeżeli nauka zawodu w rzemiośle pokrewnym trwała co najmniej 1 rok, umowa o naukę zawodu w rzemiośle odpowiadającym rzemiosłu pokrewnemu może być zawarta tylko na okres równy połowie okresu przewidzianego na naukę zawodu w tym rzemiośle.

§ 12. 1. Na wniosek ucznia i po wysłuchaniu opinii szkolącego izba rzemieślnicza może w uzasadnionych wypadach skrócić czas trwania nauki zawodu określony w załączniku nr 1, nie więcej jednak niż do dwu lat.

2. Izba rzemieślnicza na wniosek stron może wyrazić zgodę na przedłużenie czasu trwania nauki zawodu w celu umożliwienia uczniowi dokończenia nauki w zasadniczej szkole zawodowej dokształcającej — do 12 miesięcy, w innych uzasadnionych wypadkach, w szczególności w razie niepomyślnego wyniku egzaminu czeladniczego — do 6 miesięcy, a w wypadku niezorganizowania egzaminów do 3 miesięcy.

Rozdział 5.

Zasady odbywania nauki zawodu.

§ 13. Nauka zawodu powinna być prowadzona według programów nauczania ustalonych przez Związek Izb Rzemieślniczych w uzgodnieniu z Komitetem Drobnej Wytwórczości i Ministerstwem Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

§ 14. 1. Rzemieślniczy zakład pracy obowiązany jest zapewnić uczniom bezpieczne i higieniczne warunki pracy, wyłączające zagrożenie ich życia lub zdrowia.

2. Rzemieślniczy zakład pracy obowiązany jest prowadzić wykaz uczniów młodocianych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 15. Nie wolno zatrudniać uczniów młodocianych przy pracach wzbronionych młodocianym, z wyjątkiem wypadków określonych na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy.

§ 16. Nie wolno zatrudniać uczniów młodocianych w porze nocnej w godzinach od 22 do 6, w godzinach nadliczbowych oraz przy pracach nie związanych z nauką.

§ 17. Osoba szkoląca obowiązana jest:

1) bezpośrednio kierować pracą ucznia,
2) zapewnić zgodność przebiegu nauki z ustalonym programem, przydzielić niezbędne do nauki miejsce pracy, urządzenia, sprzęt, narzędzia, materiały i dokumentację techniczną,
3) zgłosić ucznia do dokształcania we właściwym organie oraz umożliwić mu regularne i punktualne uczęszczanie do szkoły lub uczestniczenie w kursie w ośrodku dokształcania zawodowego, prowadzonym przez władze oświatowe, i kontrolować, czy uczeń obowiązek ten wypełnia, oraz współpracować ze szkołą (ośrodkiem) w zakresie nauczania i wychowywania uczniów,
4) zaznajomić ucznia z przepisami określającymi prawa i obowiązki pracownika z uwzględnieniem przepisów dotyczących zatrudniania młodocianych,
5) kierować ucznia na okresowe badania lekarskie i ponosić koszty z tym związane, tj. wypłacać uczniowi wynagrodzenie za czas zużyty na badania lekarskie i opłacać przejazdy ucznia,
6) zaznajomić ucznia z obowiązującymi przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy ze szczególnym uwzględnieniem przepisów obowiązujących w danym zawodzie, z przepisami przeciwpożarowymi i z przepisami (zasadami) dotyczącymi ochrony zdrowia pracowników i mienia zakładu pracy oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez ucznia,
7) zaopatrzyć ucznia w niezbędną na danym stanowisku pracy odzież ochronną i roboczą zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zapewnić mu inne świadczenia przysługujące na danym stanowisku,
8) prowadzić na bieżąco obowiązującą dokumentację szkolenia uczniów,
9) zawiadomić w ciągu 14 dni właściwy cech o przerwaniu przez ucznia nauki zawodu, podając przyczyny,
10) wydać, na dwa miesiące przed rozwiązaniem umowy o naukę zawodu, zaświadczenie o dotychczasowym przebiegu tej nauki.

§ 18. Uczeń zatrudniony w rzemieślniczym zakładzie pracy obowiązany jest:

1) uczyć się pilnie, sumiennie wykonywać powierzone mu czynności oraz stosować się do poleceń i wskazówek przełożonych,
2) stosować się do obowiązujących przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych i innych przepisów mających na celu ochronę zdrowia i bezpieczeństwa pracowników,
3) wykonywać systematycznie obowiązek dokształcania się teoretycznego,
4) poddawać się okresowym badaniom lekarskim zgodnie z obowiązującymi przepisami,
5) przestrzegać ustalonego czasu pracy,
6) szanować mienie zakładu i troszczyć się o właściwe wykorzystanie wszelkiego rodzaju materiałów, surowców i przedmiotów znajdujących się w zakładzie pracy, obchodzić się właściwie z powierzonymi mu narzędziami, maszynami i urządzeniami,
7) odnosić się z szacunkiem do przełożonych i okazywać koleżeński stosunek współtowarzyszom pracy,
8) zachowywać się nienagannie zarówno w zakładzie pracy, jak i poza nim,
9) po ukończeniu nauki praktycznej w zakładzie i teoretycznej w szkole lub na kursie przystąpić do egzaminu czeladniczego i w tym celu na dwa miesiące przed rozwiązaniem umowy złożyć w cechu lub izbie rzemieślniczej niezbędne dokumenty.

§ 19. 1. Uczniowie młodociani obowiązani są dokształcać się teoretycznie do ukończenia 18 lat. Jeżeli uczeń młodociany nie zakończył nauki zawodu do ukończenia 18 lat, jego obowiązek dokształcania się może być przedłużony nie więcej niż o 1 rok, o ile dokształcanie dotyczy obranego zawodu.

2. Dokształcanie teoretyczne uczniów młodocianych odbywa się w zasadniczych szkołach zawodowych dokształcających lub innych szkołach zawodowych albo ośrodkach dokształcania zawodowego prowadzonych przez organy do spraw oświaty prezydiów rad narodowych bądź na podstawie zezwolenia tych organów.

3. Uczniowie pełnoletni, a w wyjątkowych wypadkach uczniowie młodociani, mogą za zgodą organu do spraw oświaty właściwego prezydium rady narodowej dokształcać się teoretycznie na kursach prowadzonych przez wojewódzkie zakłady doskonalenia zawodowego lub organizacje samorządu rzemiosła, zatwierdzonych przez Ministerstwo Oświaty i Szkolnictwa Wyższego lub organy do spraw oświaty prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 20. 1. Czas pracy uczniów młodocianych w wieku od 15 do 16 lat wynosi 6 godzin na dobę i 36 godzin tygodniowo.

2. Uczniów młodocianych w wieku powyżej 16 lat obowiązuje normalny czas pracy.

3. Do czasu pracy uczniów młodocianych wlicza się czas dokształcania teoretycznego bez względu na to, czy odbywa się ono w godzinach pracy, czy poza godzinami pracy — w wymiarze nie przekraczającym 18 godzin tygodniowo.

§ 21. 1. Rzemieślniczy zakład pracy obowiązany jest zwalniać od pracy ucznia młodocianego na dokształcanie teoretyczne w wymiarze nie większym niż 18 godzin tygodniowo bez względu na to, czy odbywa się ono w godzinach pracy, czy poza godzinami pracy.

2. Jeżeli dokształcanie teoretyczne odbywa się w ośrodku dokształcania zawodowego lub na kursach z oderwaniem od pracy, rzemieślniczy zakład pracy obowiązany jest zwolnić młodocianego od pracy na okres nie dłuższy, niż to wypada z zastosowania przepisu ust. 1.

3. Z zaliczenia czasu dokształcania teoretycznego do czasu pracy korzystają jedynie ci młodociani, którzy obowiązek tego dokształcania faktycznie wykonują.

§ 22. Uczniowie zatrudnieni w rzemieślniczych zakładach pracy, którzy przed ukończeniem nauki osiągnęli pełnoletność, mają prawo do dokształcania teoretycznego na zasadach określonych dla młodocianych. W takim wypadku uczniom tym przysługuje wynagrodzenie przewidziane dla uczniów młodocianych.

§ 23. 1. Uczniom młodocianym w okresie nauki zawodu przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości:

1) w pierwszym roku nauki — nie niższe niż 260 zł,
2) w drugim roku nauki — nie niższe niż 380 zł,
3) w trzecim roku nauki — nie niższe niż 600 zł,
4) w czwartym roku nauki — nie niższe niż 800 zł.

2. Ucznia w pierwszym i drugim roku nauki zawodu, otrzymującego wynagrodzenie w wysokości nie przekraczającej kwot ustalonych w ust. 1 pkt 1 i 2, traktuje się jako uczęszczającego do szkoły w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym i zaopatrzeniu emerytalnym.

3. Uczniom pełnoletnim, zatrudnionym na podstawie umowy, przysługuje wynagrodzenie w wysokości określonej umową, nie niższe jednak niż 600 zł miesięcznie w pierwszym roku nauki. Wynagrodzenie w tej wysokości przysługuje również uczniom, którzy w trakcie odbywania nauki ukończyli 18 rok życia i nie dokształcają się teoretycznie w zasadniczych szkołach zawodowych dokształcających, ośrodkach dokształcania zawodowego lub na kursach prowadzonych przez organy do spraw oświaty prezydiów rad narodowych.

4. Stosowanie akordowego systemu płac do uczniów młodocianych w czasie trwania nauki zawodu jest niedozwolone.

§ 24. Prawo ucznia do urlopu regulują odrębne przepisy.

§ 25. 1. Nadzór nad przebiegiem odbywania nauki zawodu sprawują cechy i izby rzemieślnicze.

2. Sprawowanie nadzoru przez cechy i izby rzemieślnicze nie ogranicza nadzoru sprawowanego na podstawie przepisów ustawy.

Rozdział 6.

Zasady i tryb przeprowadzania egzaminów czeladniczych.

§ 26. Po odbyciu nauki zawodu uczeń przystępuje do egzaminu czeladniczego.

§ 27. Celem egzaminu czeladniczego jest stwierdzenie, czy uczeń nabył biegłości i wprawy w wykonywaniu zwykłej pracy w zakresie wyuczonego zawodu oraz czy opanował wiadomości teoretyczne w stopniu umożliwiającym wykonywanie danego zawodu.

§ 28. 1. Podanie o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego uczeń wnosi do właściwej ze względu na miejsce odbywania nauki zawodu izby rzemieślniczej.

2. Do podania należy dołączyć:
1) świadectwo ukończenia nauki zawodu,
2) świadectwo ukończenia szkoły lub nauki w ośrodku, o których mowa w § 19 ust. 2, bądź świadectwo ukończenia kursu, o którym mowa w § 19 ust. 3, albo zaświadczenie właściwego organu administracji szkolnej stwierdzające, że uczeń dokształcania tego nie mógł ukończyć.

3. Osoby mogące wykazać się ukończeniem szkoły średniej ogólnokształcącej powinny przedstawić świadectwo ukończenia kursu przygotowującego do egzaminów w danym zawodzie. Osoby, które ukończyły średnią szkołę zawodową, oraz głuchoniemi i ociemniali nie mają obowiązku dołączania świadectwa, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

4. O dopuszczeniu kandydata do egzaminu czeladniczego decyduje izba rzemieślnicza.

§ 29. Zarząd izby rzemieślniczej za zgodą organu do spraw oświaty właściwego prezydium rady narodowej może dopuścić ucznia do egzaminu czeladniczego pomimo nieukończenia szkolenia teoretycznego, jeżeli uczeń szkolenia tego nie mógł ukończyć, ponieważ w miejscowości, w której odbywał naukę zawodu, lub w jej pobliżu nie było szkoły dokształcającej lub odpowiedniego kursu zawodowego, a nie miał możności odbycia szkolenia w ośrodku dokształcania zawodowego poza miejscowością, w której odbywał naukę zawodu, bądź w wypadku, gdy uczeń rozpoczął odbywanie nauki rzemiosła po ukończeniu 18 lat.

§ 30. 1. Zarządy izb rzemieślniczych powołują komisje egzaminacyjne do przeprowadzania egzaminów czeladniczych osób, które odbyły naukę zawodu. Komisje te przeprowadzają egzaminy czeladnicze również dla osób, które przez pracę w zakładzie rzemieślniczym nabyły umiejętności w zakresie wykonywania danego rzemiosła. W tym wypadku egzamin powinien objąć sprawdzenie zarówno umiejętności praktycznych, jak i wiadomości teoretycznych, zgodnie z programem szkolenia uczniów danego zawodu rzemieślniczego.

2. Szczegółowe zasady i tryb powoływania komisji egzaminacyjnych, ich skład, sposób przeprowadzania egzaminów, wzór świadectwa czeladniczego, zasady wynagradzania członków komisji oraz opłaty egzaminacyjne określi regulamin Związku Izb Rzemieślniczych, zatwierdzony przez Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości w porozumieniu z Ministrem Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

§ 31. 1. Po złożeniu egzaminu z wynikiem pomyślnym osoba egzaminowana otrzymuje świadectwo czeladnicze w określonym rzemiośle lub jego ograniczonym zakresie, podpisane przez przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej oraz przez prezesa i dyrektora izby rzemieślniczej.

2. W razie niepomyślnego wyniku egzaminu przewodniczący komisji wyznacza zdającemu termin i zakres egzaminu poprawkowego. Temin ten nie może być dłuższy niż 6 miesięcy i krótszy niż 3 miesiące.

Rozdział 7.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 32. W terminie do dnia 31 grudnia 1972 r. zarząd izby rzemieślniczej może dopuścić do egzaminu czeladniczego osobę pełnoletnią, która w inny sposób niż przewidziany przepisami rozporządzenia nabyła umiejętności wykonywania określonego rzemiosła, jeżeli osoba ta nie jest robotnikiem zatrudnionym w państwowym lub spółdzielczym zakładzie pracy w tej specjalności rzemieślniczej, w której ubiega się o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego. Egzamin powinien objąć sprawdzenie umiejętności praktycznych i wiadomości teoretycznych, zgodnie z programem szkolenia uczniów danego zawodu rzemieślniczego.

§ 33. Uprawnienia do szkolenia uczniów rzemieślniczych nabyte na podstawie dotychczasowych przepisów pozostają w mocy.

§ 34. W postępowaniu przed organizacjami samorządu rzemiosła w sprawach wymienionych w § 6 ust. 3, § 9 ust. 3, § 12 ust. 2, § 28 ust. 4 stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 35. Do umów o naukę zawodu zawartych przed wejściem w życie rozporządzenia stosuje się przepisy rozporządzenia.

§ 36. Tracą moc:
1) rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości z dnia 1 marca 1960 r. w sprawie nauki zawodu w rzemieślniczych zakładach pracy (Dz. U. z 1960 r. Nr 16, poz. 97, z 1962 r. Nr 67, poz. 335 i z 1965 r. Nr 27, poz. 182),
2) rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości z dnia 17 marca 1964 r. w sprawie czasu trwania nauki rzemiosła (Dz. U. z 1964 r. Nr 14, poz. 83 i z 1968 r. Nr 12, poz. 68),
3) zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości z dnia 10 maja 1960 r. w sprawie ustalenia wzoru umowy o naukę rzemiosła (Monitor Polski Nr 48, poz. 230).

§ 37. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Komitetu Drobnej Wytwórczości: *J. Kusiak*

Załącznik nr 1 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości z dnia 30 czerwca 1971 r. (poz. 188).

WYKAZ CZASU TRWANIA NAUKI RZEMIOSŁA

1. Rzemiosła metalowe

101.	blacharstwo	— 36 miesięcy
102.	brązownictwo	— 36 „
103.	elektromechanika	— 42 „
104.	galwanizatorstwo	— 36 „
105.	grawerstwo	— 36 „
106.	kotlarstwo	— 36 „
107.	kowalstwo	— 36 „
108.	kowalstwo zdobnicze	— 36 „
109.	mechanika maszyn	— 42 „
110.	mechanika maszyn biurowych	— 36 „
111.	mechanika precyzyjna	— 42 „
112.	mechanika pojazdowa	— 42 „
113.	odlewnictwo	— 36 „
114.	optyka	— 36 „
115.	rusznikarstwo	— 36 „
116.	ślusarstwo	— 36 „
117.	tele- i radiomechanika	— 42 „
118.	wyrób i naprawa wag	— 36 „
119.	zegarmistrzostwo	— 36 „
120.	złotnictwo	— 36 „

2. Rzemiosła mineralne

201.	betoniarstwo	— 24 „
202.	ceramika szlachetna	— 36 „
203.	garncarstwo	— 36 „
204.	kamieniarstwo	— 36 „
205.	szklarstwo	— 36 „
206.	wyrób szkieł laboratoryjnych i ozdobnych	— 36 „

3. Rzemiosła drzewne

301.	bednarstwo	— 24 „
302.	kołodziejstwo	— 24 „
303.	koszykarstwo	— 24 „
304.	modelarstwo	— 36 „
305.	pozłotnictwo	— 30 „
306.	rzeźbiarstwo w drewnie	— 36 „
307.	stolarstwo	— 36 „
308.	szkutnictwo	— 36 „
309.	tapicerstwo	— 36 „
310.	tokarstwo w drewnie	— 36 „

4. Rzemiosła skórzane

401.	cholewkarstwo	— 24 „
402.	garbarstwo skór bez włosa	— 36 „
403.	kaletnictwo	— 36 „
404.	kuśnierstwo	— 36 „
405.	rękawicznictwo	— 24 „
406.	rymarstwo	— 36 „
407.	szewstwo	— 36 „
408.	wyprawa skór futerkowych	— 36 „

5. Rzemiosła odzieżowe i włókiennicze

501.	bieliźniarstwo	— 36 „
502.	czapnictwo	— 24 „
503.	dziewiarstwo	— 36 miesięcy
504.	gorseciarstwo	— 24 „
505.	hafciarstwo	— 36 „
506.	krawiectwo męskie	— 36 „
507.	krawiectwo damskie	— 36 „
508.	modniarstwo	— 24 „
509.	powroźnictwo	— 24 „
510.	tkactwo artystyczne	— 36 „

6. Rzemiosła spożywcze

601.	cukiernictwo	— 36 „
602.	kuchmistrzostwo	— 36 „
603.	piekarstwo	— 24 „
604.	wędliniarstwo	— 36 „

7. Pozostałe rzemiosła przemysłowe

701.	lutnictwo	— 36 „
702.	organmistrzostwo	— 36 „
703.	wyrób i naprawa instrumentów dętych	— 36 „
704.	wyrób i naprawa instrumentów klawiszowych	— 36 „
705.	wyrób i naprawa instrumentów perkusyjnych	— 24 „
706.	introligatorstwo	— 36 „
707.	ortopedyka	— 36 „
708.	parasolnictwo	— 24 „
709.	sitarstwo	— 24 „
710.	szewstwo ortopedyczne	— 36 „
711.	szczotkarstwo	— 24 „
712.	wulkanizatorstwo	— 36 „
713.	wyrób drobnych przedmiotów użytku osobistego i domowego oraz zabawek	— 24—36 „
714.	wyrób szyldów	— 24 „

8. Rzemiosła budowlane

801.	brukarstwo	— 24 „
802.	ciesielstwo	— 36 „
803.	dekarstwo	— 30 „
804.	instalatorstwo sanitarne i ogrzewania	— 36 „
805.	instalatorstwo elektryczne	— 36 „
806.	kominiarstwo	— 24 „
807.	lakiernictwo	— 24 „
808.	malarstwo	— 24 „
809.	murarstwo	— 36 „
810.	studniarstwo	— 36 „
811.	sztukatorstwo	— 24 „
812.	witrażownictwo	— 36 „
813.	zduństwo	— 36 „

9. Rzemiosła różne

901.	chemiczne czyszczenie i farbowanie	— 24 „
902.	fotografowanie	— 36 „
903.	fryzjerstwo	— 30 „

Załącznik nr 2 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości z dnia 30 czerwca 1971 r. (poz. 188).

WYKAZ RZEMIOSŁ, W KTÓRYCH CZAS NAUKI ULEGA SKRÓCENIU O POŁOWĘ

Lp.	Nazwa rzemiosła pokrewnego, w którym czas nauki ulega skróceniu o połowę	Nazwa rzemiosła, w którym osoba ukończyła naukę i uzyskała świadectwo czeladnicze
1	2	3
	Rzemiosło metalowe	
1.	101. blacharstwo	dekarstwo, kotlarstwo, mechanika pojazdowa
2.	102. brązownictwo	galwanizatorstwo, grawerstwo, złotnictwo
3.	103. elektromechanika	instalatorstwo elektryczne, mechanika pojazdowa
4.	105. grawerstwo	złotnictwo
5.	106. kotlarstwo	instalatorstwo w zakresie ogrzewania
6.	107. kowalstwo	blacharstwo, ślusarstwo, mechanika maszyn, mechanika pojazdowa, kowalstwo zdobnicze
7.	108. kowalstwo zdobnicze	kowalstwo
8.	109. mechanika maszyn	blacharstwo, kowalstwo, ślusarstwo, mechanika pojazdowa
9.	110. mechanika maszyn biurowych	ślusarstwo, mechanika precyzyjna, mechanika maszyn, wyrób i naprawa wag
10.	112. mechanika pojazdowa	elektromechanika, kowalstwo, ślusarstwo, mechanika maszyn
11.	114. optyka	mechanika precyzyjna
12.	116. ślusarstwo	blacharstwo, kowalstwo, mechanika pojazdowa, instalatorstwo sanitarne i ogrzewania, mechanika maszyn, mechanika precyzyjna
13.	117. tele- i radiomechanika	elektromechanika
14.	120. złotnictwo	grawerstwo
	Rzemiosła mineralne	
15.	201. betoniarstwo	murarstwo
16.	204. kamieniarstwo	betoniarstwo, murarstwo
17.	205. szklarstwo	witrażownictwo, wyrób szkieł laboratoryjnych i ozdobnych
	Rzemiosła drzewne	
18.	301. bednarstwo	kołodziejstwo, stolarstwo
19.	302. kołodziejstwo	bednarstwo, stolarstwo, ciesielstwo
20.	304. modelarstwo	stolarstwo, tokarstwo w drewnie, szkutnictwo
21.	306. rzeźbiarstwo w drewnie	stolarstwo, tokarstwo w drewnie
22.	307. stolarstwo	ciesielstwo, tokarstwo w drewnie, tapicerstwo, szkutnictwo
23.	308. szkutnictwo	stolarstwo
24.	309. tapicerstwo	stolarstwo
	Rzemiosła skórzane	
25.	401. cholewkarstwo	kaletnictwo, szewstwo
26.	403. kaletnictwo	rymarstwo
27.	406. rymarstwo	kaletnictwo
28.	407. szewstwo	cholewkarstwo, kaletnictwo, szewstwo ortopedyczne
	Rzemiosła odzieżowe i włókiennicze	
29.	501. bieliźniarstwo	krawiectwo damskie (lekkie), gorseciarstwo
30.	502. czapnictwo	modniarstwo, krawiectwo męskie
31.	504. gorseciarstwo	bieliźniarstwo
32.	506. krawiectwo damskie	bieliźniarstwo, krawiectwo męskie
33.	507. krawiectwo męskie	krawiectwo damskie
34.	508. modniarstwo	czapnictwo

Lp.	Nazwa rzemiosła pokrewnego, w którym czas nauki ulega skróceniu o połowę	Nazwa rzemiosła, w którym osoba ukończyła naukę i uzyskała świadectwo czeladnicze
1	2	3
	Rzemiosła spożywcze	
35.	601. cukiernictwo	piekarstwo
36.	603. piekarstwo	cukiernictwo
	Pozostałe rzemiosła przemysłowe	
37.	702. organmistrzostwo	wyrób i naprawa instrumentów klawiszowych, dętych i perkusyjnych
38.	703. wyrób i naprawa instrumentów dętych	wyrób i naprawa instrumentów klawiszowych
39.	704. wyrób i naprawa instrumentów klawiszowych	organmistrzostwo
40.	707. ortopedyka	szewstwo ortopedyczne
41.	710. szewstwo ortopedyczne	szewstwo
	Rzemiosła budowlane	
42.	802. ciesielstwo	dekarstwo, stolarstwo
43.	803. dekarstwo	blacharstwo, ciesielstwo
44.	805. instalatorstwo elektryczne	elektromechanika
45.	806. kominiarstwo	murarstwo, zduństwo
46.	807. lakiernictwo	malarstwo, wyrób szyldów
47.	808. malarstwo	lakiernictwo
48.	809. murarstwo	betoniarstwo, zduństwo
49.	812. witrażownictwo	szklarstwo
50.	813. zduństwo	murarstwo

189

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 13 lipca 1971 r.

w sprawie udzielania świadczeń przez zakłady społeczne służby zdrowia osobom przebywającym w zakładach rehabilitacji zawodowej inwalidów.

Na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 października 1948 r. o zakładach społecznych służby zdrowia i planowej gospodarce w służbie zdrowia (Dz. U. Nr 55, poz. 434 z późniejszymi zmianami) zarządza się, co następuje:

§ 1. Osoby przebywające w zakładach rehabilitacji zawodowej inwalidów w celu wyuczenia zawodu lub przyuczenia do określonej pracy są uprawnione do korzystania ze świadczeń zakładów społecznych służby zdrowia na zasadach ustalonych dla pracowników, jeżeli nie posiadają takiego uprawnienia z innego tytułu.

§ 2. Dowodem uprawniającym osoby, o których mowa w § 1, do korzystania ze świadczeń zakładów społecznych służby zdrowia na zasadach ustalonych dla pracowników jest zaświadczenie wystawione przez zakład rehabilitacji zawodowej inwalidów.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *J. Kostrzewski*

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów
w Zakładach Graficznych „Tamka". Zakład nr 1. Warszawa, ul. Tamka 3.

Zam. 1154. Cena 2,40 zł